
Deník Marie K.

Ivana Andrews

Petra po paměti sáhla po mobilu, zamžourala na zářící displej a – rázem byla vzhůru. Cože? Půl deváté? Nadzvedla se na lokti a zkontrolovala čas na budíku. Ne! V devět je porada, to nemůže stihnout. Jak to, že ji budík nevbudil? Vždyť ho večer nařizovala. Fakt? Nařizovala? A večer? Přesnější by bylo říct nad ránem. Domů ji Vojta dovezl až ve dvě. A předtím... Ne, nemá čas přemýšlet o včerejšku!

Vyskočila z postele, a když v rychlosti zapínala kávovar, zrak jí sklouzl na zbrusu nový prsten s blýskavým kamínkem, který od včerejška zdobil její levý prsteníček. Vážně se večera zasnoubila? Tak trochu by spíš čekala opak – decentní a vlastně takový nenápadný rozchod: *Čau lásko, jo, a příští týden nemůžu. Tak dobře, možná na kávu bychom zajít mohli, co říkáš?* nebo tak něco. Zkrátka – poslední dobou to nebylo ono. Vojtěch měl málo času, chodil pozdě na schůzky, občas se na ni utrl nebo ji zprudka odbyl. Pak se to snažil urovnat něžnostmi a drobnými dárečky, pravda, ale osten ubliževnosti v Petře zůstával. A vůbec si nebyla jistá, jestli má jejich vztah perspektivu. A teď tohle! Jak ho to jen napadlo?

Ne, připomenula si znovu, nemá čas o tom přemýšlet. Otočila pákou sprchy na maximum. Při pohybu paží se prsten zase zatřpytil. Tak hodně štěstí v novém roce, Petro. Pěkně to začíná...

Porada už byla v plném proudu. Když se Petra plížila na volné místo u dlouhého stolu, šéfredaktor ji jen probodl pohledem, ale bez přerušení pokračoval. Petra se na něj nejistě usmála a lehce pokrčila rameny – doufala, že to šéf pochopí jako omluvu – a vklouzla na volnou židli vedle Alexe.

„Čau,“ vydechla téměř neslyšně.

„Čau. A šťastnej novej rok,“ naznačil několika pohyby. Petra spiklenecky zamrkala.

Zvedla palec, malíček natočila k zemi, pak narovнала prsty a přiblížila dlaň k ústům: „Jo, díky.“

Alex se potěšeně usmál. Petra bezděčně položila ruce na stůl. Prsten se provokativně zatřpytil, tak je zase honem složila do klína. Jenže Alexovi to neušlo. Štouchl do ní loktem.

„No páni, co to je?“

Šéfredaktor zvedl oči od obrazovky počítače, šlehl pohledem jejich směrem, ale ani tentokrát se neodmlčel. Šéf se snad nikdy nenechá vyvést z míry. První porada v novém roce, nové úkoly, předsevzetí, blesklo Petře hlavou. Zatím nic konkrétního... Totiž, něco by se našlo: jsem zasnoubená... Sakra, jak se to stalo?

Upínala oči na muže v čele stolu, ale příliš nevnímala, co vlastně říká. Slova běžela kolem, lehce bzučela v uších a ztrácela se nepochopená kdesi v dálce. Náhle zarachotily židle, všichni vstávali. Konec? Už? Petra se probírala. No, jestli jí ušlo něco důležitého, Alex jí to řekne.

„Slečno Hájková,“ ozvalo se těsně vedle ní. Málem nadskočila. „Měla byste chvilku? Chci s vámi něco probrat.“

Cože? Petra sebou trhla. Jen ať to není něco, o čem mluvil... vyhodit jí snad nechce. Pravda, není to poprvé, co přišla pozdě na poradu, ale jinak... Svou práci dělá dobře, ne?

Nejistě přikývla.

„Zlom vaz,“ sykl Alex, mrkl na ni a jako poslední zmizel za dveřmi.

Petra vstala.

„Šéfe, já se moc omlouvám, že jsem...“

„Každý z nás prostě někdy zaspí, proto jsem vás tu nezdržel,“ mávl rukou šéfredaktor.

„Ne?“

Šéf povytáhl obočí a zakroutil hlavou.

„Chci vám říct, že jste šikovná. Jo, jste talent,“ pokýval hlavou. „Umíte přistoupit k tématu z nového úhlu. Dala jste svojí rubrice šmrnc.“

„Děkuju.“

Šéf se najednou zachechtal.

„Bylo chytré přidat k receptu reportáž s populárním kuchařem... grilování přímo u něj v zahradě. Moc chytré! Lidi pak mají pocit, že se toho účastní, že dokonce cítí vůni grilovaného žebírka...“ Šéfredaktor se znovu uchechtl. „A k tomu titulek: JAK NAKRMIT SVOU LÁSKU. Geniální!“ Odkáshal si. „Ale to jen tak na okraj, teď k věci. Co byste řekla stáží v zahraničí?“

Že je to můj sen, málem vyhrkla Petra. Hlavou jí zavířilo: co Vojta? Toho to určitě nenadchne. Zrovna teď, když... Instinktivně přetočila zásnubní prsten kamínkem do dlaně.

„Kde?“ zeptala se, aby získala čas.

„V Mnichově.“

Šéf na ni upřel pohled. Petra uhnula očima. Mnichov není tak daleko, le-tělo jí hlavou, mohla by jezdit domů. Možná. Asi.

„Dobře, rozmyslete si to. Ale moc neotálejte, zájemců budou mraky. Při-hlášku vám pošlu v mailu.“

„Díky.“

„Mimochodem,“ podotkl šéfredaktor, „očekával jsem od vás větší nad-šení. No, berte nebo nechte být. Já na vašem místě bych neváhal ani mi-nutu.“ Petra otevřela ústa k odpovědi.

„Nemusíte mi nic vysvětlovat,“ mávl rukou, „jen to zvažte a dejte vědět, jak jste se rozhodla. A ještě něco. Nový úkol pro vás – už na druhé čtvrtletí. K výročí druhé světové války. Chtěl bych něco bez patosu..., něco osob-ního... Co kdybyste se podívala očima dnešních mladých lidí na osud těch, co byli totálně nasazení?“ Rychle vzhlédl. „Říká vám něco totální nasa-zení?“

„Ano, totiž... jen to, co jsme se učili ve škole,“ řekla nejistě Petra.

„A co vás učili ve škole, smím-li se zeptat?“

Petra zalovila v paměti.

„Totálně nasazení neboli nuceně nasazení museli nedobrovolně pracovat za války v Německu pro říši,“ lovila v paměti a měla přitom pocit, že ji právě učitel zkouší před tabulí.

„Aspoň něco víte. A nejen v Německu, pro vaši informaci. Co dál?“

Pokrčila rameny. „Asi nic. Víc nevím.“

„Vidíte. A takhle to dopadne, když se zeptáte kohokoliv – a to ještě v tom lep-ším případě. Chcete se do toho pustit?“

„Kdybych chtěla s někým z těch lidí mluvit... Už asi nežijí, že? Dnes by jim bylo...“

„Devadesát šest,“ doplnil šéfredaktor. „To v případě ročníku devatenáct set dvacet jedna, který je nejznámější. Ale na nucené práce šly i mladší.“

Petra potřásla hlavou. „Dají se vypátrat? Existují nějaké seznamy?“

„Tohle je na vás, kolegyně. Obávám se, že v dnešní době to bude těžší než dřív. Ochrana osobních údajů, však víte. Ale jeden tip bych pro vás měl. Tím můžete začít. Jiří Brzobohatý. Je to vzdálený příbuzný mého kamaráda. Ročník devatenáct set dvacet čtyři.“ Přistrčil Petře přes stůl lístek s adresou a telefonním číslem. „Tak co, berete?“

„Jasně, že beru, šéfe,“ usmála se. „Kolik mám času?“

„Do konce týdne chci vaši koncepci a uvažujte o té záležitosti. Mníchov by třeba pomohl k... neotřelému pohledu na věc... tedy, ehm... svým způsobem.“

Petra vstala.

„Mimochodem,“ obrátila se ještě ve dveřích, „kdybych odjela na stáž, kdo bude psát o vaření?“

„To nechte na mně,“ šéf mávl rukou. „Však to někdo zvládne.“ A zaculil se. „Vlastně – rozmyslete si, kdo by to mohl být.“

Alex vzhlédl od monitoru. „Tak co?“

„Co co?“ Petra se rozhodla dělat drahoty. Alex to pochopil a asi proto se taky rozhodl provokovat.

„No, začnu tím tvým úžasným prstýnkem, který tak špatně schováváš. Víš, že se po poradě nemluví o ničem jiném, než o tom, že ses nám zasnoubila?“

„A víš, že do toho nikomu nic není?“

Alex povytáhl obočí.

„Ani mně?“

„Tobě? No, snad trochu.“ Petra se pousmála. Když přišla do redakce Kaleidoskopu, byl to právě Alex, kdo se jí ujal – nakonec spolu seděli v jedné místnosti! A když se zbláznila do Vojty, byl to zase Alex, komu se svěřovala. Brala ho jako staršího bráchu.

Časem si uvědomila, že Alex vlastně není tak starý, jak se jí ze začátku zdálo, a že je do ní asi i trochu zamilovaný. Těch poznámek a vtípků, které musel vyslechnout od kolegů – nejprve o tom, jakou příležitost má Alex

přímo pod nosem, potom o tom, jak si ji nechal uniknout... Ale nikdy se nechal vyvést z míry, pořád se choval jako dobrý kamarád.

„A chceš si o tom promluvit? Když ten prstýnek schováváš, místo aby ses s ním chlubila...“

Petra zmínku o prstýnku ignorovala, řekla jen:

„Jo, ráda bych si promluvila.“

„U kafe v kuchyňce nebo dáme oběd?“ Kafe v kuchyňce bylo ideální k řešení drobných problémů a nesrovnalostí. Jenže okolo bylo až moc uší.

„Oběd,“ potvrdila Petra. „Je to na delší řeč.“

„Fajn. A teď to druhé. Co šéf? Průser?“ zeptal se Alex, ale přitom mu oči zajiskřily, jako by věděl něco víc.

„Ne, v pohodě. Počkej, otevřu si počítač. Víš, co mi nabídl? To neuhodněš! Stáž v Mnichově... Musím se podívat, o co jde,“ mumlala Petra s očima přilepenýma na monitor. Obrazovka se rozzářila.

Regionální deník Deutsche Morgen hledá mladé lidi z celého světa, kteří ukončili studium žurnalistiky nebo médií a mají zájem se v tomto oboru zdokonalit. Hlásit se mohou zájemci schopní plného nasazení a kreativního myšlení.

Program poskytuje vzdělání v široké paletě dovedností, které žurnalistika vyžaduje. To vše v rámci seminářů, workshopů a kurzů od profesionálů z redakce DM a od jejich korespondentů v kancelářích ve Washingtonu, v Moskvě, v Bruselu a Pekingu.

Stážisté jsou zahrnuti do inovativních, dlouhotrvajících projektů, za které již byli několikrát oceněni.

Petra málem nadšeně zavýskla. To je něco pro mě! Upřela oči na další text, upřesňující podmínky:

- Rodilý (nebo plynně) anglicky mluvící uchazeč s pracovní znalostí německého jazyka;
- Uchazeč musí mít již dokončený univerzitní titul v době začátku stáže;

- *DM preferuje uchazeče mající žurnalistickou praxi nebo lidi z oboru ekonomie, věd a IT technologií.*

Stáž trvá šest měsíců. Nástup 1. února. Počet zájemců omezen.

Petra se ohlédla na Alexe. Usmíval se.

„Hele, že ty v tom máš prsty?“ vyhrkla.

„Možná jo. A co ty? Jdeš do toho?“

„Možná jo,“ oplatila mu Petra.

„Moc se nerozmýšlej.“

„To mi říkal i šéf. A ještě k tomu mi přidal úkol nějak originálně zpracovat...“

Alex se už zubil od ucha k uchu.

„Víš co? Moc se nesměj! Jestli odjedu, dostaneš po mně vaření!“

Christina se zadívala do zrcadla a zašklebila se na sebe.

„Jó, holka, už to dávno není, co to bývalo, vid'?“ zamumlala, pokrčila rameny, vzala do ruky kartáč na vlasy a začala se česat. Ta stříbrná barva vůbec není špatná, pomyslela si, co by za to jiné ženské v mém věku daly! A vůbec – co to je dvaasedmdesát? Maminka už oslavila třiadvadesáté narozeniny a táta je ještě o rok starší.

Zarazila se uprostřed tahu a ruka s kartáčem jí poklesla. Dceři Karolíně by letos před Vánoci bylo dvaapadesát, jejímu muži taky. A kdyby to do nich ten pitomec, co lovil pod sedadlem spolujezdce mobil, nenapálil, mohli tu ještě být. Petře bylo tenkrát jedenáct. V jeden jediný okamžik přišla o oba rodiče. Zbýl jen strýc Marek, jenže ten se zrovna zabydloval v Londýně, kam odešel za prací, a měl dost co dělat sám se sebou. A potom ona s Romanem, druhá babička s dědečkem neprojevíli zájem. Popravdě – bylo to dobře. Petra byla Káje tolik podobná! Christina měla občas pocit, že je opravdu Petřina máma; jenom návštěvy hřbitova připomínaly, jak to vlastně je doopravdy.

Potřásla hlavou, jako by odtud chtěla vytřepat všechny chmurné myšlenky, a stříkla na sebe trochu parfému. V předsíni si oblékla vypodšívko-

vaný kabát a obula nízké kotníkové boty. Ještě kabelu. Rozhlédla se po bytě, nakoukla do koupelny, jestli nezapomněla zhasnout, a lehce za sebou zaklapla dveře. Venku se zhluboka nadechla chladného vzduchu. Už aby bylo jaro! U květinového stánku se naklonila k rozkvetlému tmavě modrému hyacintu. Kouzelná vůně!

„Vezmete si ho? Máme i jiné barvy,“ nabízela hned prodavačka.

Christina zaváhala. „Tak ano. Jdu na návštěvu, kytička uškodit nemůže,“ přikývla nakonec, koupila modrý hyacint, nechala si ho zabalit do papíru a zvolna vykročila přes park k penzionu pro seniory.

Už aby bylo jaro, napadlo ji znovu, aby se zase dalo chodit na procházky a jezdit na výlety. I když se o tu jarní krásu nemám s kým podělit, když Roman umřel... Jenom Petra mi trochu rozumí. Ale zase má málo času a teď volala, že možná odjede na nějakou stáž. Ovšem jaksi se zapomněla zmínit, že se zasnoubila... Kdybych neměla své zdroje, nevím nic. Kdy mi to asi hodlá oznámit? Ani jako malá přede mnou nemívala tajnosti... Christina zakroutila hlavou. Je to divné. O zasnoubení ani slovo, jenom o stáži. Něco není v pořádku ...

Povzdychla si a vzala za kliku u dveří moderního domu s velkými okny a světlou omítkou. Ovanul ji slabý pach dezinfekce – pro někoho možná nepříjemný, ale pro ni to byla vůně, patřící k jejímu životu. Pracovala jako zdravotní sestra a teprve nedávno definitivně odešla do důchodu.

Pozdravila pár babiček šourajících se o holi nebo v chodítku po zářivě čisté chodbě a zamířila ke dveřím v přízemí, kde na cedulce stálo:

Marie Novotná – Vilém Novotný.

Zaklepala, ale nečekala na vyzvání a vešla do pokoje. „Ahoj, mami a tati. Jak se dnes máte?“

Sklonila se nad postel a políbila vrásčitou tvář spící matky a objala otce sedícího u stolu s lupou u očí.

„Zase luštíš křížovky, tati?“

Natočil tvář k polibku. „No jo, co mám taky dělat. S maminkou už si moc nepopovídáme. A na televizi vidím mizerně... kdyby tam náhodou bylo něco ke koukání.“

Christina se rozhodla otcova slova nekomentovat.

„Přinesla jsem vám banány. A taky tohle.“ Vybalila z papíru hyacint.

„Hmm, hezký. A kousek slaninky by nebyl?“ zabručel otec.

„Víš, že ti to doktor zakázal.“ Christina mrkla a vylovila z kabely ještě jeden balíček. „Na, ale ne abys to na mě řekl.“

Panu Novotnému zasvítily oči. „Já věděl, že mám tu nejlepší dceru na světě!“

„Tati, nejdřív půjdeme na procházku. A musíš se pořádně ustrojít, je hodně chladno.“

„Když to musí být.“ Pan Novotný pokrčil rameny a s obtížemi vstal ze židle. „Za slánku s tebou půjdu.“

Christina navlékla otcí tlustý svetr, pomohla mu obléknout zimník a podala mu hůl. Vyšli do zahrady před okny. Patřila k penzionu a v teplejších dnech tam bývalo dost živo, ovšem dnes pěšinky vystlané po okrajích hnědým tlejícím listím zely prázdnotou.

„Co mamka?“ zeptala se Christina, když zvolna kráčeli pod holými větvemi statného jasanu s černými pupeny a nastavili tvář vzácnému lednovému slunci.

„Není to dobré,“ zavrtěl hlavou. „Už to nejspíš nepotrvá dlouho.“

„Ty myslíš, že...“ Christina polkla knedlík v krku a pevně stiskla rty.

„Každý tam musíme, holčičko.“ Otec jí vzal za ruku. „Bude to pro ni i pro nás lepší. Je mi hrozně smutno, když ji vidím, jak ji myjí, přebalují, krmí...“ Odmlčel se. „Je to nedůstojné. Nechtěl bych skončit takhle...“

„Já vím. Ale stejně. Smrt je tak strašně definitivní. Možná se stane zázrak. Možná je ještě nějaká naděje, že se rozcvičí, že se to zlepší.“

„Není. Sama to dobře víš. Už s ní přestali cvičit. Hrozně u toho naříká.“ Otec si kradmo setřel slzu. „Ale co ty, Týnko?“

„Normálně, tati.“

„A Petra? Míhla se tady před Vánocemi, jenomže spěchala. Ten její na ni čekal venku v autě a ani ho nenapadlo, aby se přišel ukázat. Co je to dneska za chlapy?“

Christina mlčela, jen stiskla otcí ruku.

„Vážně, co je ten její Vojta zač? Může se na něho spolehnout?“

Vojta je nafoukaný spratek, pomyslela si Christina, jenomže Petře popletl hlavu. A zasnoubila se s ním. Tohle si raději nechám pro sebe, táta nemusí vědět všechno.

„No, uvidíme, co se z něj vyklube,“ zamumlala vyhýbavě a vzala otce pod paži. „Ale mám novinku, tati. O Petře. Nabídlí jí stáž v Mnichově. A má prý chystat nějaký projekt – příběhy lidí, kteří byli nasazeni na práci v říši.“

„Jó, to my s maminkou byli taky,“ zahučel otec. „I když každý jinde.“
Christina strnula.

„Vážně? Nikdy jste o tom nemluvili.“

„Ne. Nerad na to vzpomínám.“

„A ani s Petrou bys o tom nemluvil?“ vyhrkla Christina. „Třeba by jí to pomohlo.“

„Třeba,“ řekl otec, ale nezdálo se, že by mu na tom záleželo. Těkal očima kolem sebe a po chvílce dodal:

„Tvoje maminka si v té době psala deník.“

„Deník?“ vydechla Christina ohromeně. „A směla by si ho Petra přečíst?“
Starý muž potřásl hlavou a pak řekl neurčitě:

„Snad ano... tedy, jestli se najde...“

„Jak – najde? Ty nevíš, kde je?“

„Vůbec netuším, kam ho Mařenka zašantročila. Možná je někde mezi starými věcmi, co zůstaly v Brodu.“

Pohlédl na dceru. Má jí konečně říct pravdu? Po tolika letech. Otevřel ústa a... Ne, nemůže. Nemůže to rozhodnout bez Marie. Je to hlavně její tajemství. A Marie si ho zřejmě vezme s sebou do hrobu. Je pozdě. Nakonec, co na tom záleží! A je unavený. Strašně unavený, chtěl by si jen lehnout a spát.

„Půjdu do postele,“ řekl náhle.

„Už? Je ještě světlo.“

„Necítím se dobře, Týnko. Asi mě zmohla procházka. A zima.“

„Dobře, tati,“ Christina dovedla otce do pokoje, uložila ho do postele a dala mu pusu.

„Týnko?“

„Ano, tati?“

„Chtěl bych, abys věděla... tedy jestli najdeš ten deník, že tam jsou důležité věci... pro tebe. Já... jen... Chci, abys věděla, že tě opravdu miluju... vždycky jsem miloval,“ koktal stařec.

„To já přece vím, tati.“ Christina pohladila otce po tváři. „Zdřímni si, ano? Taky tě miluju.“

Otec ji uchopil za ruku a pevně stiskl. Pak stisk zeslábl a dýchání se stalo pravidelnější a hlubší. Usnul, pomyslela si Christina, jemně vyprostila ruku a přešla k vedlejšímu lůžku.

„Mami?“

Otevřené, ale nevidoucí oči bloudily po stěnách a stropu místnosti.

Christina vzdychla.

„Mami, už musím jít. Tak se tu mějte.“ Sklonila se, políbila matku na čelo, a než odešla, ještě otci urovnala přikrývku. „Přijdu zas pozítří,“ řekla a tiše za sebou zavřela dveře.